

Denne ukas viktigste	2
<i>Søknad om plass på forskningsinstallasjoner ved BIO og innenfor driftsavtalen UiB/ILAB</i>	2
<i>Laboratorieinnredning i Nybygget - en siste sjekk er mulig, men snart er det for sent!</i>	2
<i>Viktige tidsfrister</i>	3
Essentials in English	3
<i>Knut Vollset wins prize for best student presentation at a conference</i>	3
<i>Deadline for applications for research installation access</i>	3
<i>From the Rector: UiB will begin a Veterinary Studies programme</i>	3
<i>UiB will have a new system for handing pay and personnel</i>	3
Siste nytt fra BIO	4
<i>Høringsuttalelse fra BIO om Risa-utvalgets rapport</i>	4
<i>Welcome Back!</i>	4
<i>Jeppe Kolding selected to be member of top global advisory group</i>	4
<i>Miljøkriminalitet: utsatt abbor i Myravannet ødelegger for forskning ved BIO</i>	4
<i>Rektor: UiB vil starte veterinærstudium</i>	5
<i>STIM leads successful volunteer trip to Gjuvslandslia landscape protected area</i>	5
<i>Knut Vollset vant pris for beste studentpresentasjon på konferanse</i>	5
<i>La Duo – Tibet's first biologist to be awarded a Ph.D.</i>	5
<i>Congratulations to Kathy Willis twice!</i>	5
<i>Gyda Christophersen: skjellig grunn til nytelse</i>	6
<i>Frank Nilsen: Vrien vaksine kan hjelpe laksen</i>	6
<i>3 ettårspermisjoner ved BIO</i>	6
<i>Søknad om personlig opprykk til professor</i>	6
Siste nytt fra verden rundt oss	6
<i>Vi gratulerer: bryllup etter 18 års betenkning</i>	6
<i>UiB får i høst nytt lønns- og personalsystem: unngå forsinkelse i reiseregning og timeliste!</i>	6
<i>Førstehjelpskurs ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet</i>	6
<i>NFR: framgang for norsk forskning</i>	6
<i>Penger til patenter</i>	7
<i>Production of research overview on GMOs</i>	7
<i>Ledige stillinger for biologer</i>	7
<i>Anerkjent bok om økosystemet rundt Nordkalotten</i>	7
<i>Norge medlem av Human Frontier Science Program</i>	7
<i>A New Upgraded Website for EuroOcean</i>	7
<i>Welcome to Consortium for Ocean Leadership's new mailinglist</i>	8
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	8
<i>Utlysning av midler fra Polsk-norsk forskningsfond</i>	8
<i>NFR ønsker kommentarer til ny strategi</i>	8
<i>ELSA-prgrammet vil engasjere publikum i etikk-forskning</i>	8
<i>Environment theme in the FP7 Co-operation programme</i>	8
<i>NordForsk Launches New Funding Scheme to Boost Academia-Industry Collaboration</i>	8
<i>OPEN CALL: NORIA-net</i>	8
<i>NordForsk Såkornmedel Høsten 2008</i>	8
<i>Taxonomic Access Facilities (TAFs), - ny utlysning</i>	8
Info fra studieseksjonen	9
<i>Nye masterstudenter - Velkommen til BIO!</i>	9
Avsluttende mastergradseksamen	9
<i>Solveig Hoem: Diversitet og utbredelse av sulfatreduserende og svoveloksiderende prokaryoter i hydrothermale miljø</i>	9

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	E-post:	Jarl Giske:
Postboks 7803	Bioblokken, 3. etg.	+47 55 58 44 00	post@bio.uib.no	Tlf 84403
N-5020 Bergen	Høyteknologisenteret	Telefaks:	Internett:	Mob 9920 5975
Norge	i Bergen.	+47 55 58 44 50	http://www.bio.uib.no	
	Thormøhlensgate 55			

<i>Peter Nestory Gabagambi: Learning ability in Juvenile Atlantic cod (Gadus morhua L.): Different CS-US Relationships and Reward Value.....</i>	9
<i>Eva Kittelsen: Geographical and management related factors affecting lambs of outwintered sheep along the west coast of Norway.....</i>	9
Nye medarbeidere	10
<i>Professor Henrik Glenner</i>	10
<i>Stipendiat Ioannis Pematzoglou</i>	10
Ukens bilde	11
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	11
<i>Workshop innen forskningssamarbeid mellom Norge og Japan</i>	11
Nye artikler	11
<i>Lawrence Kirkendall: genetikk til bille som har invadert Kina</i>	11
<i>Hans Høie: øresteiner måler miljø-innflytelsen på variasjonen i rekruttering hos fisk.....</i>	12
<i>Frank Nilsen: 23 nye mikrosatellitt-markører fra torsk.....</i>	12
<i>Anders Hobæk og Morten Skage: opprydding av artsinndelinger i Daphnia longispina-komplekset .</i>	12
Bok-kapittel	12
<i>Jeppje Kolding: er fisken i Victoriasjøen truet av fiskeri eller eutrofi?</i>	12

Denne ukas viktigste

Søknad om plass på forskningsinstallasjoner ved BIO og innenfor driftsavtalen UiB/ILAB

Høstsemesteret 2008: Søknadene må være de respektive ansvarlige i hende innen **20. august** (Søknadsfrist vårsemesteret 24. januar)

Søknadskjema med instruksjer kan lastes ned herfra:

<http://www.bio.uib.no/internesider/Forskning/ansatteForsk.php#installasjoner>.

Alle som arbeider med forsøksdyr skal ha kurs i forsøksdyrlære, dette gjelder også mastergrads-studenter. Søknader til forsøksdyrutvalget om tillatelse til å utføre forsøk med dyr skal være innsendt senest 3 måneder før forsøksstart.

Laboratorieinnredning i Nybygget - en siste sjekk er mulig, men snart er det for sent!

De (nesten) ferdige tegningene av laboratorieinnredningen i nybygget er lagt ut på BIO sine interne www sider: <http://www.bio.uib.no/internesider/Nybygg/nybygg.php>

Tegningene er innholdsrike og detaljerte så dette krever litt innsats: Hver pdf fil inneholder alle tegningene for en etasje. På de første sidene finnes "floorplans" for hvert enkelt rom og deretter kommer "frontviews" for all innredning. I "floorplans" er alle rom merket med et **tresifferet romsnummer** (store grønne tall på tegningene) og all innredning har et **posisjonsnummer** ("Pos. #", små grønne tall på tegningene). I "frontview" tegningene finnes de tilsvarende romnummer og posisjonsnummer i tekstfeltet nede til høyre på hver tegning (let så skal dere finne!).

Alle (spesielt romansvarlige og gruppeledere!) har nå en sjanse til å sjekke tegningene for å forsikre seg om at all laboratorieinnredning er kommet på riktig plass. Det kan også være viktig å sjekke om tekniske installasjoner er som ønsket og riktig plassert (se "frontviews", WNC (kaldt vann), WNH (varmt vann), elt (strøm), RJ45 (data), RO-water, sea water, G (brenngass), CA (trykkluft) osv. Noe mangler fremdeles på tegningene, for eks UPS og PRI strøm).

Feil og mangler må meldes snarest så skal vi forsøke å få det rettet.

Hilsen Gunnar

Viktige tidsfrister

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)
Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Løpende	Stimulering til bilateralt forsknings samarbeid innenfor grunnleggende forskning (BILATGRUNN)	20. aug	Søknad om plass på forskningsinstallasjoner ved BIO og innenfor driftsavtalen UiB/ILAB
19. aug	FP7 People: Intra-European Fellowships (IEF) International Incoming Fellowships (IIF) International Outgoing Fellowships (IOF)	26. aug	Frist for tokt søknader for 2009
		15. sept	Helse Vests forskningsmidler for 2009

Essentials in English

Knut Vollset wins prize for best student presentation at a conference

PhD student, **Knut Vollset**, won the Sally Richardson Prize for the best student presentation at the Larval Fish Conference 2008, which was held last week. His presentation was entitled,

Thermoregulatory behaviour in larval fish: an experimental approach.

(VOLLSET, K.W. (1), I.A. Catalán (2), Ø. Fiksen (1) and A. Folkvord (1),

(1) Department of Biology, University of Bergen, N-5020 Bergen, Norway,

(2) Instituto Mediterraneo de Estudios Avanzados (CSIC-UIB). C/Miquel Marqués 21, CP 07190, Esporles, Illes Balears, Spain)

[Read more.](#)

Deadline for applications for research installation access

Applications for access to the various research installations at BIO and within the UiB/ILAB agreement for Autumn 2008 must be submitted to the person responsible for each installation by 20 August. (Spring semester applications are due 24 January, 2009). Application forms.

In addition, all researchers who are working with animals must take the special course. This includes Masters' students. The applications must be sent in to the research animal committee at least 3 months before the research begins.

From the Rector: UiB will begin a Veterinary Studies programme

Sigmund Grønmo says that UiB would like to start a Veterinary Studies programme as early as 2010. Jarl Giske feels that this will have a positive impact on many of Bergen's research milieux. Currently UiB and the Norwegian School of Veterinary Science in Oslo are discussing the establishment of veterinary studies in Bergen. Grønmo says that the basic idea behind the proposed collaboration is to strengthen and expand veterinary studies in Norway. In particular, some of the special competency areas that we have in Bergen, such as fish health, will enrich an expanded veterinary studies programme

UiB will have a new system for handing pay and personnel

In October, UiB will change over from a system called SLP4 to the new system, called PAGA. Final payments from the old system will take place in September (09.09 for one-time payments and 12.09 for regular pay cheques). The first payments from the new system will be 10.10. In practice this means that any travel advances, travel payments, honoraria payments etc must be delivered as soon as possible. Anything coming in after 26 August, will not be paid before 10 October.

Siste nytt fra BIO

Høringsuttalelse fra BIO om Risa-utvalgets rapport

Fakultetet har bedt instituttene om innspill til høringsuttalelsen om Risa-utvalgets rapport og forslag til budsjettmodell for UiB. Her er svaret BIO sendte denne uka.

Risa-utvalget bør berømmes for å vise hvordan økonomistrømmen fra departementet er, og hvordan det universitetet som innstiller seg etter belønningsmodellen vil komme til å se ut. Vi berømmer dem også for å dokumentere hvor skadelig de lave studieplass-betalingene innen MNT-fag (matematikk, naturvitenskap og teknologi) er for "forskningsuniversitet".

UiB bør bruke denne utredningen til å påpeke overfor departementet at de belønningsmekanismene som er i bruk innen U&H-sektoren setter opp et økonomisk press som driver oss i retning av "høyskoler". Dette er stikk i mot Stortingets intensjon da flertallet i 2005 sluttet seg til stortingsmeldingen "Vilje til forskning". Av hensyn til innovasjon og forskning i Norge bør departementet endre både selve metoden og satsene for MNT-fagene.

BIO håper UiB vil avvise at modellen skal anvendes internt i en institusjon. Dels fordi det ikke var departementets plan, dels fordi departementet vurderer å endre sitt eget opplegg, og dels på grunn av avsnittet ovenfor. Men mest fordi finansieringen nedover bør følge av en langsiktig strategi som institusjonens styre selv fastsetter. (For UiB sin del er det da naturlig å tenke på vedtatte satsninger som forskningsuniversitetet, marin forskning, utviklingsrelatert forskning og andre langvarige eller kortvarige satsninger som Universitetsstyret vedtar.)

Hilsen Jarl Giske

BIO berømmer utvalget for å vise at UiB overproduserer studiepoeng som vi bare får 40 % dekning for. Vi bør få evaluert hva som ville være den økonomiske effekten av om vi reduserte opptaket til MN-studiene (og andre fakultet) til det antall som departementet ber oss produsere. Og MN og UiB må sammen arbeide for at departementet bestemmer seg for å ville ha de studiene som vi nå tilbyr uten "oppdrag". For dyre studier (som farmasi og ernæringsfysiologi) får UiB nå 40 % betaling for alle studenter, fordi UiB har opprettet dem uten å ha blitt bedt om det av departementet. Denne feilen skal vi ikke begå igjen, uten at det er veloverveid. (Etter BIOs oppfatning er det uaktuelt å starte veterinærstudium uten fullfinansiert oppdrag fra departementet.)

Welcome Back!

A new academic year is beginning. Summer field trips are being unpacked. Despite the weather, 'fadder uke' has been a success. **Livar Bergheim**, the head of the BIO fader programme says she suspects that a new participation record was set at Wednesday's Aquarium Night – this will be repeated Friday night as well. It looks as though the year is off to a good start!

Jeppe Kolding selected to be member of top global advisory group

Associate Professor **Jeppe Kolding** has been invited to be a member of the Fisheries Experts Group, under the World Conservation Union's Commission of Ecosystem Management. The Group is chaired by well-known fisheries expert, Serge Garcia. [Read more.](#)

Miljøkriminalitet: utsatt abbor i Myravannet ødelegger for forskning ved BIO

BT: Doktorgrad falt i fisk: Artikkel med **Bishnu Regmi** og **Petter Larsson**: Ulovlig utsetting av abbor i Myravann ødelegger nå halvannet års doktorgradsarbeid for Bishnu Regmi.

<http://www.bt.no/lokalt/bergen/article611741.ece>

Dagbladet: Abbor ødela doktorgrad . Artikkel med Bishnu Regmi og Petter Larsson: Halvannet års forskning falt i fisk? <http://www.dagbladet.no/nyheter/2008/08/14/543534.html>

VG: Abbor ødela doktorgrad Artikkel med Bishnu Regmi og Petter Larsson: Abborer på vidvanke forpurrer doktorgradsstudien til Bishnu Regmi i Bergen. Halvannet års forskning kan ha falt i fisk. <http://www.vg.no/nyheter/innenriks/artikkel.php?artid=500088>

Rektor: UiB vil starte veterinærstudium

UiB ønsker å opprette veterinærstudium fra 2010. Ringvirkningene vil bli store for mange forskningsmiljø i Bergen, mener **Jarl Giske** ved Institutt for biologi. Universitetet i Bergen er nå i dialog med Norges veterinærhøyskole i Oslo om et samarbeid for å opprette et veterinærstudium i Bergen. Rektor **Sigmund Grønmo** håper at studiet kan starte opp allerede høsten 2010.

– Vårt felles utgangspunkt er at vi ønsker å styrke og utvide kapasiteten på veterinærutdanningen i Norge gjennom et mulig samarbeid mellom UiB og Veterinærhøyskolen. Dermed kan vi også utnytte den spesielle kompetansen vi har ved UiB til å få et større innslag av fiskehelse i veterinærstudiet generelt for alle veterinærstudenter, sier Grønmo.

Han understreker at et veterinærstudium ved UiB ikke vil fortrenge dagens utdanning i fiskehelse. Les mer [På Høyden](#)

STIM leads successful volunteer trip to Gjuvslandslia landscape protected area

Just before the end of the spring semester 10 students from BIO took a break from exams and thesis work to travel to Gjuvslandslia landscape protected area at Varaldsøy. [Read more](#) about their field activity.

Knut Vollset vant pris for beste studentpresentasjon på konferanse

Stipendiat **Knut Vollset** vant Sally Richardson prisen for beste studentpresentasjon ved Larval Fish Conference 2008 siste uke for bidraget: *Thermoregulatory behaviour in larval fish: an experimental approach*. (VOLLSET, K.W. (1), I.A. Catalán (2), Ø. Fiksen (1) and A. Folkvord (1), (1) Department of Biology, University of Bergen, N-5020 Bergen, Norway, (2) Instituto Mediterráneo de Estudios Avanzados (CSIC-UIB). C/Miquel Marqués 21, CP 07190, Esporles, Illes Balears, Spain)

Se mer info om denne prisen [her](#).

La Duo – Tibet's first biologist to be awarded a Ph.D.

La Duo, a member of the EECRG, successfully defended his Ph.D. thesis on 'Studies in the Ecology and Palaeoecology of the Lhasa Valley, Tibet Autonomous Region, China' on Monday 23 June 2008. La Duo is on the staff of Tibet University, Lhasa and he has been supported by the Network for University Cooperation Tibet-Norway for his doctoral studies in Bergen since October 2004. Congratulations La Duo! [More information](#).

Congratulations to Kathy Willis twice!

Kathy Willis, our professor II in paleoecology, has been awarded a 'teaching excellence' award by the University. The award includes 15 000NOK to be used as she wishes. Willis will be teaching BIO251 this autumn. This gifted professor II who is based at the Oxford University Centre for the Environment, has also been awarded the 2008 [Lyell Award by the Geological Society of London](#) for her contributions to Earth Sciences. The award recognizes her Kathy's work in the Long-term Ecology laboratory on reconstructing ecosystem responses to environmental change on timescales ranging from tens to millions of years, and the applied use of long-term records in restoration ecology and biodiversity conservation.

Gyda Christophersen: skjellig grunn til nytelse

En gang var østers og andre skjell fattigmannskost. Nedgang i bestandene har gjort østersen til et luksusprodukt. Les mer: <http://www.forskning.no/artikler/2008/juni/183879>

Frank Nilsen: Vrien vaksine kan hjelpe laksen

Å lage en vaksine mot lakselus er vanskelig, men ikke umulig, tror norske forskere. Les mer: <http://www.forskning.no/artikler/2008/juli/188944>

3 ettårspermisjoner ved BIO

Professor **Ragnar Nortvedt** og avdelingsingeniørene **Camilla Gjerstad** og **Bjørn Sveinsbø** har alle bedt om et års ulønnet permisjon fra denne høsten. Ragnar ber om 80 % permisjon, og vil ivareta veiledningsoppgavene sine i de gjenværende 20 %. Vi arbeider med vikarløsninger for dem, og vil forhåpentlig ha mye av dette klart i løpet av et par uker. Siden dette gjør et så stort innhugg i Anvendt og industriell biologi det kommende året, kan det være nødvendig å diskutere forskningsgruppetilhørigheten til alle stipendiater og masterstudenter i AIB. Det er også høyt på agendaen de neste par ukene.

Søknad om personlig opprykk til professor

Minner om at førsteamanuenser som ønsker å søke opprykk til professor innen søknadsfristen **15. september**, skal bruke [fakultetets søknadsskjema](#).

Siste nytt fra verden rundt oss

Vi gratulerer: bryllup etter 18 års betenkning

Vi gratulerer marin rådgiver **Beatriz Balino** ved Forskningsavdelingen for å holde ut de 18 årene det tok **Jan Helge Fosså** ved Havforskningsinstituttet å finne ut at det var henne han ville gifte seg med. De var begge marinbiologer på Espegrend da det hele begynte. Kanskje bryllupsreisen går dit?

UiB får i høst nytt lønns- og personalsystem: unngå forsinkelse i reiseregning og timeliste!

I oktober er det planlagt å implementere det nye systemet og gå over fra SLP4 til PAGA (Bluegarden Lønn og Personal). Dette innebærer at den siste lønnsutbetalingen i gamle SLP 4 blir utbetaling av engangslønn 9. sept, samt hovedlønn den 12. sept. Første utbetaling i nye PAGA vil være 10. okt. Mellom disse to dagene vil ikke utbetalinger være mulig pga konvertering av data til PAGA. Fos oss betyr dette også at reiseforskudd, reiseregninger, timelister og honorar nå må leveres så raskt som mulig. Bilag som kommer inn etter 26. august kan ikke utbetales før 10. oktober.

Førstehjelpskurs ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Nå er datoene for kursene på plass. De første kursene starter allerede mandag 1. september. [Oversikt](#) over tid og sted. Førstehjelpskursene er på 5 timer (fra kl 1000 til kl 1500) og har følgende tema: hjerte-/lungeredning, førstemann til ulykkested, hjerteinfarkt, sårskade, fallskade. Kursarrangør er [NorHjelp](#). Vi ber om at deltakerne tar med egen matpakke. Fakultetet spanderer kaffe og te.

To av kursene vil bli holdt på engelsk. Dato for dissekursene er satt til tirsdag 9. september og onsdag 10. september.

I første omgang vil kursene bli gitt som et årlig tilbud. Vi ønsker på sikt å gjøre kursene obligatorisk, dvs. en tilsvarende ordning som vi i dag har innen brannvern. Fakultetet håper at tilbudet om førstehjelpskurs vil bli godt mottatt ved instituttene, og at flest mulig vil melde seg på!

NFR: framgang for norsk forskning

Internasjonalisering og rekruttering er kommet høyt på dagsordenen i året som gikk, og Forskningsrådet har vært en pådriver for økt innsats innenfor klima- og energiforskning. [Les mer](#)

Penger til patenter

Med nye prinsipper for intellektuelle rettigheter, og finansiell støtte til patentbeskyttelse, håper Forskningsrådet å få flere bedrifter og forskningsinstitusjoner til å ta flere patenter.

[Les mer](#)

Production of research overview on GMOs

The Swedish Research Council for Environment, Agricultural Sciences and Spatial Planning (Formas), has been commissioned by the Swedish government to produce a current research overview concerning “the environmental consequences of genetically modified organisms”, relevant to Swedish conditions. The working team has decided to limit the scope to fish, forestry and plant breeding. To further investigate the current status of GMO research relevant to Swedish conditions, we are sending out the [attached questionnaire](#) to Swedish and Nordic universities and research agencies. We would like to have your reply before September, 15th. Please send your feedback / reply to [Jonas Förare](#).

Ledige stillinger for biologer

Sjekk oversikten på [jobbnor!](#)

Frist	Stilling
Now	PhD , School of Natural Sciences, Trinity College Dublin
Now	Diving safety officer , Bamfield Marine Sciences Centre, BC, Canada
Now	African Climate Change Fellowships . System for Analysis, Research and Training (START), the Institute of Resource Assessment (IRA) of the University of Dar es Salaam and the African Academy of Sciences (AAS)
Now	PhD , National University of Ireland Maynooth
26.08	BIO: studiekonsulent
31.08	Univ Bern, Sveits: Postdoc Position in Theoretical Evolutionary Ecology
31.08	Gades institutt: Stipendiat i virologi/immunologi ved Influensasenteret
31.08	Post-doc , Department of Oceanography and Fisheries of the University of the Azores
05.09	Science and Technology Fellowship Programme in China http://www.euchinastf.eu
Sept	BIO/EvoFish: stipendiat i evolusjonær biologi
14.09	Ass. Professor of Aquatic Animal Health , Dept of Med. & Epid., Sch. of Vet. Med., UC Davis
15.09	UiO: Førsteamanuensis/professor i marinbiologi
26.09	4 phd-stipendier i det marine klima og økosystem omkring Færøerne
26.09	IFREMER/HI/(BIO): Postdoc: Modelling blue mussel bioenergetics in aquaculture
30.09	Professorship in Aquatic Ecology open at Stockholm University
01.10	PhD , the ANTFLOCKS initiative coordinated by the Muséum Nationale d'Histoire Naturelle (NMHN) in Paris, France
Okt	BIO: førsteamanuensis i botanisk økologi
Okt	BIO: førsteamanuensis i mikrobiell økologi

Anerkjent bok om økosystemet rundt Nordkalotten

Professor Georg Rose, Memorial University, St. Johns, Canada, har skrevet boken: Cod. The Ecological History of the North Atlantic Fisheries som har fått særlig anerkjennelse. [Read more.](#)

Elin Holm har 7 eksemplarer av boken. Hvis noen ønsker boken, kan den kjøpes for ca 74 Can \$. Kontakt [Elin Holm](#).

Norge medlem av Human Frontier Science Program

Vil fremme biovitenskapelig forskning

Norge, ved Norges forskningsråd, ble i april 2008 fullverdig medlem av Human Frontier Science Program Organization (HFSP). Det øker mulighetene for internasjonalt samarbeid og finansiering til norske forskere innenfor biovitenskap. [Les mer](#)

A New Upgraded Website for EuroOcean

EuroOcean has opened an upgraded website with new functionalities for easy access through friendly user interfaces to information related to marine science and technology in Europe. The information has been collected, validated and aggregated in information bases.

The website provides access to information-bases of which three are related to marine research infrastructures in Europe and of which two are dealing with marine research information at European level. [Read more](#).

Welcome to Consortium for Ocean Leadership's new mailinglist

You can now subscribe and unsubscribe yourself, update your email address and preferences. Click for [mailing list to subscription page](#).

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Utllysning av midler fra Polsk-norsk forskningsfond

Det polsk-norske forskningsfondet lyser ut midler til seminarer og workshoper med søknadsfrist 31. oktober 2008. Det kan søkes om inntil 20 000 EUR per søknad. [Les mer](#)

NFR ønsker kommentarer til ny strategi

Forskningsrådets hovedstyre arbeider med en ny overordnet strategi og ønsker høringsinnspill og kommentarer innen 1. september. [Les mer](#)

ELSA-programmet vil engasjere publikum i etikk-forskning

Programplanen til det nye ELSA-programmet (Etiske, rettslige og samfunnsmessige dimensjoner ved bioteknologi, nanoteknologi og nevroteknologi) er nå godkjent av styret i Divisjon for store satsinger i Forskningsrådet. [Les mer](#)

Environment theme in the FP7 Co-operation programme

The next call for the Environment theme in the FP7 Co-operation programme will be in the 2009 Work Programme. UKRO understands that this call is now due to be published early September 2008 (i.e. it is likely to be delayed from the original planned publication date of late July 2008), with an expected closing date in January 2009. The indicative budget for the call is likely to be around €193.5 million, similar to the level of funding in recent Environment calls. From 2010 onwards, the budget is expected to increase significantly. [Read more](#).

NordForsk Launches New Funding Scheme to Boost Academia–Industry Collaboration

18 June 2008 NordForsk launched a call for Nordic Private Public Partnership (PPP) PhD Projects. Closing date for applications is 28 November 2008. [Read more](#)

OPEN CALL: NORIA-net

NordForsk launches a second call for NORIA-net, starting with an Expression of Interest as part of a two-step application procedure. [Read more](#)

NordForsk Såkornmedel Høsten 2008

NordForsk utlyser såkornmedel for forskningsmiljøer i Norden och de tre baltiska länderna i avsikt att stöda framstående forskning på ett tidigt stadium. Ansökningsfrist: 19. september 2008, 16.00 (norsk tid) [les mer](#).

Taxonomic Access Facilities (TAFs), - ny utlysning

Synthesys har fått utvidet og lyser ut TAFs for kanskje en siste gang. Fristen er 26 september. <http://www.synthesys.info/access.html>

Info fra studieseksjonen

Nye masterstudenter - Velkommen til BIO!

Denne uken har vi tatt i mot de nye masterstudentene våre. NB! Studieseksjonen har fått signaler om at det kan bli litt bytting av mastergradstretninger for noen studenter, så antall studenter på hver retning kan nok endre seg noe. Følgende studenter har takket ja til masterstudiene:

Anvendt fysiologi	Bernhard, Annette	Havbruksbiologi	Gedde, Ida
	Myrum, Craig		Liakonis, Katerina Maria
Biodiversitet, evolusjon og økologi	Alfredsen, Astrid Nygaard	Marinbiologi - marin biodiversitet	Paust, Lars Otto
	Fadnes, Kari		Vindas Alvarado, Marco Antonio
	Hauge, Kristoffer Barlaup		Pedrosa, Cindy
	Haugland, Vanja		Knutson, Ingrid
	Helvik, Ingeborg		Haugstøl, Hilde Eirin
	Lie, Frøydis		Maribu, Madel Kristine
	Solheim, Silje Aakre		Kiflemariam, Berhane Netsereab
Mikrobiologi	Tveit, Anne Mari	Erasmus Mundus, Water and Coastal Management	Jantra, Srisomwong
	Magnussen, Carina Kalvenes		Staveland, Øystein
Ernæring hos akvatiske organismer i oppdrett	Matland, Anette	Fiskehelse	Strandos, Sindre
	Hunskår, Christine		Sveen, Silje
	Røsvik, Henrik Hallaråker		Stølen, Åsta
Fiskeribiologi og forvaltning	Klinge, Marianne Stordal		Isachsen, Cecilie
	Dias Bernardes, Ines		Birkeland, Kristina
	Moepi, Malebo Hellen		
	Srichangam, Sansanee		
	Mboni, Valeria Elison		

Avsluttende mastergradseksamen

Solveig Hoem: *Diversitet og utbredelse av sulfatreduserende og svoveloksiderende prokaryoter i hydrothermale miljø*

Solveig Hoem holder onsdag 20. august avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i mikrobiologi. Tittel på oppgaven: Diversitet og utbredelse av sulfatreduserende og svoveloksiderende prokaryoter i hydrothermale miljø

Veiledere: Nils-Kåre Birkeland, Lise Øvreås, Ida Helene Steen.

Sensor: Helge Holo, UMB Bisitter: Gunnar Bratbak

Tid og Sted: onsdag 20. august kl. 13.15, Jahnebakken 5, Aud. 101. Alle interesserte velkommen!

Peter Nestory Gabagambi: *Learning ability in Juvenile Atlantic cod (Gadus morhua L.): Different CS-US Relationships and Reward Value*

Peter Nestory Gabagambi holder fredag 22. august avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Fiskeribiologi og forvaltning.

Tittel på oppgaven: Learning ability in Juvenile Atlantic cod (*Gadus morhua* L.): Different CS-US Relationships and Reward Value

Veiledere: Anders Fernø, Tore Kristiansen. Sensor: Terje Svåsand

Tid og Sted: Fredag 22. august kl. 11:00, Seminarrom 328 C1, HIB. Alle interesserte velkommen!

Eva Kittelsen: *Geographical and management related factors affecting lambs of outwintered sheep along the west coast of Norway*

Eva Kittelsen holder fredag 22. august avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Biodiversitet, evolusjon og økologi.

Tittel på oppgaven: Geographical and management related factors affecting lambs of outwintered sheep along the west coast of Norway

Veiledere: Vigdis Vandvik, Anne Lucas. Sensor: Liv Nilsen, BIOFORSK

Tid og Sted: Fredag 22. august kl. 11:15, Aud. 3 i Realfagbygget. Alle interesserte velkommen!

Nye medarbeidere

Professor Henrik Glenner

begynte denne uken i stillingen som professor i marin organismebiologi. Han kommer fra en stilling som Forskningslektor ved Københavns universitet. Han har også vært ansatt som Postdoc ved University of California, Santa Barbara og har hatt lengre forskningsopphold ved Duke University Marine Laboratory i North Carolina samt på Kirstinebergs Marinbiologiske Station i Sverige. Hans forskningsinteresser kan deles opp i tre hovedpunkter:

1) Forståelsen av livssyklusen hos marine organismer har vist seg å være av avgjørende betydning for forståelsen av deres økologi, evolusjon og fysiologiske konstitusjon.

Livssyklusen hos rur og beslektede organismer er særlig interessante ut fra en evolusjonær synsvinkel, idet denne dyregruppen alene blant krepsdyr, veksler mellom et frittlevende larvestadium og et irreversibelt fastheftet voksenstadium. Studiet av livssyklusen hos især parasittiske rur (Rhizocephaler) har i mange år utgjort en betydelig del av hans forskningsaktivitet.

2) Invasive arter utgjør en stigende økologisk trussel mot marine miljø i Norge og andre steder. Viten om de mekanismer som muliggjør marine invasjoner, samt mulige måter å bekjempe dem på, er et vesentlig innsatsfelt for biologisk forskning. I de senere år har Glenner arbeidet med populasjonsutviklingen og genetikken av en invasiv marin krabbe og dens parasitt, en rur, som steriliserer sin vert. Data fra dette modellsystem kan brukes til å vurdere om biologisk bekjempelse i marine systemer er en mulighet.

3) Sikker viten om slektskap mellom organismer er viktig for at kunne stille de riktige biologiske spørsmål. I sin forskning har Henrik Glenner derfor særlig beskjeftiget seg med fylogeni og hvordan man inkluderer og kombinerer så forskjellige data som fossiler, morfologi, geografi i en slektskapsanalyse. Fylogeni vil fortsatt være del av hans virkefelt i den nærmeste fremtid.

Som det fremgår av ovenstående er den type forskning han driver, avhengig av metoder og ekspertise fra mange fagområder. Så selv om de spørsmål han stiller er marinbiologiske som utgangspunkt, er de svar han søker avhengige av et multidisiplinært samarbeid. Glenners forskning har således klare tilknytninger til evolusjonsbiologi, zoomorfologi, populasjonsbiologi, parasittologi og økologi, nettopp en tverrfaglighet som befinner seg innenfor kort fysisk avstand ved vår institutt. Glenner sier han ser frem til å kunne utnytte den unike mulighet for fruktbart samarbeid som BIO innbyr til.

Stipendiat Ioannis Pematzoglou

is from 1. August a new PhD member of the Marine Microbiology Group at BIO. He was born in Athens and his studies so far granted him a Bachelor's Degree in *Biology* (University of Patras) and a Msc Degree in *Marine Ecosystems and Biological Resources* (University of Crete). It was after his first oceanographic expedition in the North Aegean that his resolution to work on marine research became firm and irreversible. The first step was made with his master thesis, which was carried out at the Oceanography Institute of the Hellenic Center for Marine Research (HCMR) and focused on aspects of phytoplankton ecology in the oligotrophic Cretan Sea waters. Upon completion of his graduate studies, he kept working in HCMR as Research Assistant for another 14 months. During this period, he mainly did some remote sensing work in the context of a national environmental monitoring program and assisted in other scientific projects (e.g. SESAME). His PhD is incorporated in the project INTERACT (Interactions between eutrophication, oil and contaminants in marine ecosystems) and will be supervised by **Tron Frede Thingstad**. Ioannis shall look at direct and indirect effects of environmental toxins on the microbial part of the pelagic

food web in the marine euphotic zone. Such effects will be investigated across the whole microbial food web from bacteria to copepods under different levels of nutrient and carbon availability, the latter either in the form of labile DOC or aliphatic oil compounds.

Ukens bilde

	Title: Hairy harem beetles
	Photographer: Lawrence Kirkendall
	Description: Female of <i>Gnathotrupes fimbriatus</i> , an endemic ambrosia beetle associated with decline of the native <i>Nothofagus</i> forests of southern Chile. The elaborate patterns of hairs are sex- and species-specific. Females court males to gain entrance to tunnel systems, in these harem polygamous beetles.
	

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information.

Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ...

Please send your pictures to [Elinor Bartle](#) (preferable format jpg, gif; size around 300px sq; saved for web - under 60kb).

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Workshop innen forskningssamarbeid mellom Norge og Japan

Temaet er sjømattrygghet, or workshop arrangeres av NIFES (med støtte fra Fiskeri-og Kyst Departmentet og NFR-BILAT midler) fra den 26-28 august 2008. [Les program.](#)

Det er ønskelig med muntlig innlegg innen de fire temaene (vennligst oppgi tittel), dersom det kommer flere innlegg enn lagt opp til i programmet vil det eventuelt bli bedt om poster innlegg. Det er ingen deltager avgift, men reise og opphold må dekkes av egen isntitusjon.

Påmelding sendes per epost til [Anne-Katrine Lundebye Haldorsen](#) innen den 18. august.

Nye artikler

Har du en artikkel, kapittel eller bok som ikke har stått her?

Du kan sende bibliografi og abstract (helst i Word-format) til Jarl så snart du har sidetall.

Lawrence Kirkendall: *genetikk til bille som har invadert Kina*

Cai, Yan-Wen, Xin-Yue Cheng, Ru-Mei Xu, Dong-Hong Duan and Lawrence R. Kirkendall 2008. Genetic diversity and biogeography of red turpentine beetle *Dendroctonus valens* in its native and invasive regions. *Insect Science* 15, 291-301, DOI 10.1111/j.1744-7917.2008.00213.x

Abstract: Sequences of 479 bp region of the mitochondrial COI gene were applied to detect population genetic diversity and structure of *Dendroctonus valens* populations. By comparing the genetic diversity between native and invasive populations, it was shown that the genetic diversity of Chinese populations was obviously lower than that of native populations with both indices of haplotype diversity and Nei's genetic diversity, suggesting genetic bottleneck occurred in the invasive process of *D. valens*, and was then followed by a relatively quick population buildup. According to phylogenetic analyses of haplotypes, we suggested that the origin of the Chinese population was from California, USA. Phylogenetic and network analysis of native populations of *D. valens* revealed strong genetic structure at two distinct spatial and temporal scales in North America. The main cause resulting in current biogeographic pattern was supposedly due to recycled glacial events. Meanwhile, a cryptic species might exist in the Mexican and Guatemalan populations.

Hans Høie: øresteiner måler miljø-innflytelsen på variasjonen i rekruttering hos fisk

M. Hidalgo, J. Tomás, H. Høie, B. Morales-Nin and U.S. Ninnemann 2008. Environmental influences on the recruitment process inferred from otolith stable isotopes in *Merluccius merluccius* off the Balearic Islands. *Aquatic Biology* 3: 195-207. Doi: 10.3354/ab00081

ABSTRACT: Oxygen ($\delta^{18}\text{O}$) and carbon ($\delta^{13}\text{C}$) isotope ratios in sagittal otoliths were analysed in recruits and juveniles of European hake *Merluccius merluccius* L. caught in the northwest (Sóller, SO) and south (Cabrera, CA) of the Island of Mallorca (western Mediterranean) over 2 consecutive years (2003 and 2004). The analytical method used allowed data to be gathered on both environmental and trophic conditions experienced by fish during the pelagic early life stages (registered in the composition of the inner part of the otolith, core area) and the demersal aggregations of recruits (at the otolith edge). Results on the seasonal variation of oxygen isotope signatures at the edge of fish otoliths captured in SO and CA indicated different vertical migration behaviours of hake between the bottom and the thermocline. $\delta^{13}\text{C}$ showed a clear ontogenetic pattern between the core area and the edge, confirming the differences in diet from the early stages to post-recruits. The seasonal analysis of $\delta^{13}\text{C}$ data from the otolith edge indicated that fish from the early stages in June 2003 encountered poorer trophic resources, which resulted in poor fish condition and subsequent poorer recruitment. The estimated temperature from the core area of otoliths showed lower temperature regimes in the 2002 hatching season compared to the 2003 hatching season, which could be a possible explanation for the observed differences in success of subsequent recruitment.

Frank Nilsen: 23 nye mikrosatellitt-markører fra torsk

DELGHANDI M, M. S. WESMAJERVI, T. TAFESE AND F. NILSEN 2008. Twenty-three novel microsatellite markers developed from Atlantic cod *Gadus morhua* L. expressed sequence tags. *Journal of Fish Biology* 73, 444–449, doi:10.1111/j.1095-8649.2008.01895.x

Abstract: Twenty-three novel polymorphic microsatellite markers were developed from c. 2000 expressed sequence tags of Atlantic cod *Gadus morhua* L. Gene identity was determined at 12 loci, confirming the associated microsatellites as type I markers. These microsatellite markers provide useful tools for studies of population genetics and reproductive ecology and for constructing linkage maps of *G. morhua*.

Anders Hobæk og Morten Skage: opprydding av artsinndelinger i *Daphnia longispina*-komplekset

Petrusek, A., Hobæk, A., Nilssen, J. P., Skage, M., Cerny, M., Brede, N., Schwenk, K. (2008): A taxonomic reappraisal of the European *Daphnia longispina* complex (Crustacea, Cladocera, Anomopoda). *Zoologica Scripta*, 37: 507-519. DOI 10.1111/j.1463-6409.2008.00336.x

Abstract: The *Daphnia longispina* complex contains some of the most common water flea species in the northern hemisphere, and has been a model organism for many ecological and evolutionary studies. Nevertheless, the systematics and nomenclature of this group, in particular its Palaearctic members, have been in flux for the past 150 years; this hinders the correct interpretation of scientific results and promotes the erroneous use of species names. We revise the systematics of this species complex based on mitochondrial sequence variation (12S rDNA and COI) of representative populations across Europe, with a special focus on samples from type localities of the respective taxa. Combining genetic evidence and morphological assignments of analysed individuals, we propose a comprehensive revision of the European members of the *D. longispina* complex. We show that *D. hyalina* and *D. rosea* morphotypes have evolved several times independently, and we find no evidence to maintain these morphotypes as distinct biological species. Alpine individuals described as *D. zschokkei* are conspecific with the above-mentioned lineage. We suggest that this morphologically and ecologically plastic but genetically uniform *hyalina*–*rosea*–*zschockei* clade should be identified as *D. longispina* (O. F. Müller, 1776). The valid name of Fennoscandian individuals labelled *D. longispina* sensu stricto in the recent literature is *D. lacustris* G. O. Sars, 1862. Additionally, we discovered another divergent lineage of this group, likely an undescribed species, in southern Norway. Our results present a solution for several prevailing taxonomic problems in the genus *Daphnia*, and have broad implications for interpretation of biogeographical patterns, and ecological and evolutionary studies.

Bok-kapittel

Jeppe Kolding: er fisken i Victoriasjøen truet av fiskeri eller eutrofi?

Kolding, J., van Zwieten, P., Mkumbo, O., Silsbe, G. and Hecky, R. 2008. Are the Lake Victoria fisheries threatened by exploitation or eutrophication? Towards an ecosystem based approach to management. pp. 309-

354 In Bianchi, G. and Skjoldal, H.R. (eds.) *The Ecosystem Approach to Fisheries*. CAB International. ISBN: 978-1-84593-414-9.

Abstract Lake Victoria's ecosystem has shown fundamental changes over its past recorded history in terms of nutrient loadings, productivity, faunal composition, and fisheries. As yet, however, no attempt has been made to link the driving processes of eutrophication and fisheries to understand the feedbacks observed in fish stocks, foodwebs, exploitation patterns and trade. Single- and multi-species stock-assessments, based on steady-state models with effort (and/or predation) as the only driver - still used in the region to advise on management - uniformly indicate overfished stocks of Nile perch that are in danger of collapse. These current views of overfishing are not validated by empirical observations. This paper presents a holistic integrated ecosystem approach which combines a phenomenological analysis of key processes with a comprehensive set of simple indicators, covering physical, biological and human development, where directionality in time is made explicit to understand ongoing processes in the changing ecosystem. This new approach results in (1) no signs of overfishing in any of the verifiable indicators; (2) biological production increased over time together with effort and yield as a function of increased eutrophication. The results indicate that continued eutrophication presents a much graver risk to the resource base and thus livelihoods of Lake Victoria's coastal populations than fishing pressure. Lake Victoria can serve as an interesting case-study for the inherent risk of using traditional fish stock assessment in changing ecosystems, and for the development of holistic monitoring systems for ecosystem-based management.